

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 лютого 2023 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

**Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 8 лютого 2023 року

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Входження України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей здобувачів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів і викладачів.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

Сьогодні найбільш дієвою платформою для організації освітнього процесу в університеті визнана Microsoft Teams (весною-літом 2020 року використовували Skype, Google Meet, Zoom). Дана платформа дозволяє одночасно брати участь у процесі навчання студентів і викладача, який створюючи нараду комунікує із здобувачами вищої освіти, має можливість провести їх візуалізацію та ідентифікацію, здійснювати опитування та організовувати пояснення нового матеріалу, прочитати лекцію.

Враховуючи вищесказане, викладачами кафедри фтизіатрії з курсом клінічної імунології та алергології ВНМУ ім. М.І. Пирогова активно використовуються сучасні освітні технології. Під час проведення практичних занять використовуються як ретроспективні так і проспективні дані. Студенти 4-го курсу, які починають вивчення клінічної дисципліни, розбирають ситуації, які здебільшого мають єдине правильне рішення, тоді як для студентів 6-го курсу пропонуються нетипові ситуації, перебіг туберкульозу з непростим діагностичним пошуком, які передбачають різні варіанти вирішення питання, при цьому акцентується увага на диференційній діагностиці, раціональному призначенні діагностичних методів та лікування.

Студенти активно залучаються до дискусії з вирішенням клінічної ситуації, аналізують результати обстеження пацієнтів, як клінічні, так і лабораторно-інструментальні, використовують свої теоретичні знання для вирішення практичних завдань, у результаті чого приймається найоптимальніше вирішення проблеми, викладач у даному випадку виступає у ролі консультанта.

Метод розвиває креативність, формує як клінічне, так і критичне мислення, сприяє розвитку не тільки професійної підготовки, а й комунікативних навичок.

Некрут Д.О., Ільченко О.В.

Наслідки «гуманізації» навчального процесу

Не так вже і давно минув час, коли навчання та виховання супроводжувалися доволі жорсткими заходами покарання за хибні дії. Вважається, що причиною тому є загальна гуманізація як неодмінний етап розвитку людства.

Але причина в іншому. В минулі часи продуктивність праці була порівняно невисокою, тому надлишок матеріальних благ був невеликий. Невірні вчинки, невірні дії призводили до швидкого їх вичерпання, що у свою чергу ставило під загрозу як нормальне існування, так і саме життя певним групам населення. Чимало цьому сприяли часті війни, неврожаї, голод

Тому важливим було максимально швидке та ефективне навчання основам взаємодії з навколишнім середовищем. А в останні роки зі зростанням ефективності праці збільшився обсяг надлишкового продукту. Людство «запливло жирком», утворило своєрідну «подушку безпеки» з надлишкових ресурсів, що дозволило згладжувати, демпфувати неякісні, непрофесійні, неоптимальні дії, вчинки, управлінські рішення. Люди стали жаліти своїх близьких, членів свого колективу, ближніх, знайомих. А для чого жорсткість? Адже завжди можна виправити чужі помилки, бо вони не призводили до негайних та катастрофічних наслідків.

Ця тенденція поширилася і на процес навчання. Рівень тренувальних завдань знижується. Численні нормативні документи, які визначають критерії оцінювання знань студентів, не працюють. Явних аутсайдерів із навчальних закладів намагаються не відраховувати.

Така м'якість згодом призводить до безпорадності вчорашніх випускників при вирішенні проблем в ході самостійної практичної діяльності. Цей негативний відбір веде до зниження професійного рівня спеціалістів. Спостерігається явна інфантилізація. На виході з навчальних закладів більшає кількість тих, хто не може нести відповідальність за власні вчинки та рішення. Низький рівень кваліфікації веде до прийняття спеціалістами неправильних рішень, до вчинення неправильних дій. Однак вони не здатні адекватно оцінити низький рівень своєї професійної кваліфікації, бо не мають достатнього рівня кваліфікації для проведення такої оцінки (ефект Данніга-Крюгера).

По суті, заради хибно зрозумілих принципів гуманізму в освітньому процесі, йде ліквідація тієї самої "подушки безпеки". В мирних умовах цей процес не дуже помітний. Проте воєнний час змушує фахівців на багатьох місцях швидко приймати рішення, причому рішення вірні і якісні. Помилкові рішення ведуть до стрімкого скорочення «подушки безпеки». Стають очевидними та практично непереборними рішення, що приймаються за шаблоном і необдумані. За все доводиться платити і дуже дорого платити.

Якщо студентів тягнути до останнього курсу, будь якими методами наближаючи до одержання диплому, прощати їм відсутність необхідного мінімуму знань, то вони мимоволі почнуть вважати, що їм, як недолугим дитинчам, буде в будь-якому випадку прощення з боку викладачів або керівників. І, що прикро, дуже часто, за багатьма, в тому числі адміністративними, причинами викладачі йдуть їм назустріч.

В короткостроковому періоді це дає ілюзію підвищення успішності навчання, але у дальній перспективі, через нездатність цілого покоління думати, зникне можливість обрання на керівні посади кваліфікованих управлінців, і демократія, як принцип формування влади, залишиться лише за формою, але не за суттю. Як наслідок — жорстка нерухома вертикаль влади, маніпуляції громадською думкою, підкорення країни невеликій групі людей, які займають ключові пости керування державою та, через їх нездатність бачити сукупність причинно-наслідкових зв'язків, зростання корупції.

Тому, для запобігання негативних наслідків, слід жорстко відбирати студентів за їх здатністю набувати знання та практичні навички в найкоротші терміни. Студентів, які не пройдуть цей відбір, випускати з ВНЗ як фахівців середньої ланки. Причому таких буде більшість, бо, оскільки за твердженням науковців, частка студентів, здатних до самостійного мислення та швидкого набуття знань та умінь, складає до 20% від їх загальної кількості.